

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2008
5. volební období

303.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 40. schůze konané dne 6. listopadu 2008

k Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o dobrovolné účasti organizací v programu Společenství pro systém řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) /kód dokumentu 12108/08, KOM(2008) 402 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstkyně ministra životního prostředí Ing. Rut Bízkové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Pavla Vanouška a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru

Pavel Vanoušek v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

DOKUMENT 12108/08

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o dobrovolné účasti organizací v programu Společenství pro systém řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS)

**KOM(2008) 402 v konečném znění, kód Rady 12108/08
Interinstitucionální spis 2008/0154/COD**

- **Právní základ:**
Čl. 175 odst. 1 Smlouvy ES.
- **Datum zaslání Radě EU:**
18. 7. 2008
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
29. 7. 2008
- **Datum projednání ve VEZ:**
2. 10. 2008 (1. kolo)
- **Procedura:**
Spolurozhodování.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 6. srpna 2008, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. října 2008 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

Předkládaný návrh nařízení o Dobrovolné účasti organizací v programu Společenství pro systém řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (dále jako EMAS – *Eco-Management and Audit Scheme*) je součástí balíčku dokumentů Komise k udržitelné spotřebě a výrobě. Cílem balíčku je dát do souladu všechny dokumenty a aktivity vykonávané v souvislosti s udržitelnou spotřebou a výrobou. Balíček byl schválen Komisí 16. června 2008 a obsahuje ještě:

- návrh nařízení o revizi systému udělování ekoznačky Společenství COM (2008) 401;

- návrh na rozšíření směrnice o ekodesignu¹ na všechny výrobky spojené se spotřebou energie;
- sdělení o akčním plánu pro udržitelnou spotřebu a výrobu a udržitelnou průmyslovou politiku COM (2008) 397;
- sdělení o zadávání veřejných zakázek v zájmu lepšího životního prostředí COM (2008) 400.

Pro doplnění problematiky udržitelné spotřeby a výroby má dojít ještě k revizi směrnice Rady č. 92/75/EHS ze dne 22. září 1992 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích spotřebičů pro domácnost a v normalizovaných informacích o výrobku a k předložení návrhu nařízení pro systém ověřování environmentálních technologií.

Obecným cílem systému EMAS je zlepšování environmentální výkonnosti organizací na základě zavedení a udržování systému řízení prospěšného pro životní prostředí. Je potřebné zdůraznit, že přihlášení a registrace je **dobrovolnou aktivitou** organizace.

Systém EMAS byl původně zaveden již v roce 1993 a změněn v roce 2001 nařízením č. 761/2001², které v čl. 15 stanovuje povinnost Komise přezkoumat program EMAS a v případě nutnosti navrhnout vhodné změny. Právě tyto změny jsou obsahem projednávaného návrhu, jehož hlavním cílem je zejména zvýšení počtu organizací zapojených do programu EMAS³, uznání tohoto systému jako hlavního měřítka pro zavádění environmentálních systémů řízení, umožnit organizacím, které podléhají jinému systému environmentálního řízení, snadnější přechod do tohoto systému a dále požadovat od již registrovaných organizací, aby při výběru dodavatelů a poskytovatelů zvažily také hledisko ochrany životního prostředí.

• **Obsah a dopad:**

Cílem návrhu nařízení je zjednodušit původní nařízení jeho přepsáním a zařazením užitečných prvků různých pokynů⁴ a zvýšení přehlednosti vlastního textu nařízení (rozčlenění do kapitol, v nichž jsou uvedena práva a povinnosti jednotlivých zainteresovaných subjektů). Projednávaný návrh naplňuje podmínky procesu tzv. „*better regulation*“.

Návrh zachovává základní požadavky, které musí organizace splnit pro svoji registraci a pro její udržení. Změnou je zvýšení důrazu na dodržování právních předpisů ochrany životního prostředí, které musí organizace prokázat před registrací. Také je posílena úloha ověřovatelů a upřesněna definice nedodržování právních předpisů a zrušení registrace z tohoto důvodu.

Zmiňovaný návrh nařízení dále posiluje úlohu podávání zpráv o vlivu činnosti organizace na životní prostředí prostřednictvím indikátorů⁵, které musí povinně vykazovat všechny

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/32/ES ze dne 6. července 2005 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign energetických spotřebičů a o změně směrnic Rady 92/42/EHS a Evropského parlamentu a Rady 96/57/ES a 2000/55/ES.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ze dne 19. března 2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS).

³ V současné době je ve Společenství registrováno více než 5000 organizací, z toho v České republice 32.

⁴ Tzv. výkladových dokumentů vydaných na základě nařízení č. 761/2001. Jedná se o rozhodnutí EK č. 681/2001 a 193/2006).

⁵ Indikátory se týkají energetické účinnosti, spotřeby vody, produkce odpadů, biodiverzity (využívané na m2), materiálové účinnosti a emisí skleníkových plynů.

organizace registrované v programu EMAS. Komise má také za úkol vytvořit referenční dokumenty pro jednotlivé odbory, které budou obsahovat informace o nejlepší praxi v environmentálním řízení a vhodné indikátory pro jednotlivé odbory. Jejich použití bude dobrovolné.

Mezi další změny patří:

- možnost registrace do programu EMAS i pro organizace mimo EHP;
- možnost registrace pro uskupení organizací (průmyslových zón) a možnost společné registrace (pro organizace s více pobočkami v různých státech);
- usnadnění přístupu pro malé organizace – snížení registračních poplatků (pro malé a středné podniky a malé orgány veřejné moci);
- usnadnění přístupu pro organizace, které již mají zaveden systém environmentálního řízení podle jiných standardů (např. ISO 14001);
- zjednodušení podmínek pro užívání loga EMAS⁶, jakož i možnost jeho umístění na výrobcích a jejich obalech.

Předkládaný návrh nařízení stanovuje možnost, aby jednotlivé státy určily právní předpisy, které mají registraci organizace v programu EMAS zohledňovat. Jedná se o právní předpisy, u kterých je předpoklad, že je registrovaná organizace dodržuje, například v oblasti kontroly a inspekce životního prostředí nebo environmentálních povolení (např. IPPC). Členské státy jsou také oprávněny zavést podpůrná opatření pro podporu těchto organizací (např. přístup k financování nebo daňové pobídky).

Návrh nařízení stanovuje i povinnost Komise přezkoumat toto nařízení, avšak není stanovena žádná odpovídající lhůta.

Stanovisko vlády ČR

Návrh nařízení je z velké většiny ve shodě s původními představami a pozicemi vlády ČR, avšak za nedostatečně upravenou považuje oblast provázání programu EMAS s ostatní legislativou, a to zejména poskytování výhod registrovaným organizacím. Návrh nařízení ponechává tuto možnost členským státům. Vláda ČR se domnívá, že tyto vazby je potřeba definovat na celoevropské úrovni z důvodu zajištění jednotného přístupu k organizacím v rámci celé EU.

Vláda ČR bude dále usilovat o dílčí změny, jako jsou například:

- harmonizace definic s definicemi podle mezinárodní normy ISO 14001;
 - uvedení povinnosti zveřejňovat environmentální prohlášení;
 - uvedení povinností zahraničních environmentálních ověřovatelů prokázat svou „jazykovou kompetenci“;
 - změna a vyjasnění používaných jednotek a způsobu vykazování klíčových indikátorů.
- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl návrh nařízení přidělen Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a bude projednáván 17. února 2009. V plénu je diskuse předběžně naplánovaná na 24. března 2009.

⁶ Příloha č. 1.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** předložený návrh nařízení a rámcovou pozici vlády k tomuto návrhu;
2. **ž á d á v l á d u**, aby ho informovala o dalším průběhu projednávání Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o dobrovolné účasti organizací v programu Společenství pro systém řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí.

Jozef Kochan v. r.
ověřovatel výboru

Pavel Vanoušek v. r.
zpravodaj výboru

Petr Krill v. r.
místopředseda výboru

PŘÍLOHA I
LOGO EMAS

